

Skellefteå kommun
Rektorn vid Lövångersskolan

Beslut för grundskola med särskoleelever

efter tillsyn av Lövångersskolan
i Skellefteå

Tillsyn av Lövångersskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Lövångersskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 februari 2012.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Lövångersskolan under en längre tid haft problem med skadegörelse, kränkningar och bristande studiero. Vidare framgår att disciplinära åtgärder vidtagits, samt att flera processer är igång med syfte att förbättra arbetsmiljön för elever och personal. För elever i de äldre årskurserna kvarstår dock problem med bråk, oro och bristande studiero. Även Skolinspektionens enkät till elever, föräldrar och personal visar på brister avseende trygghet och studiero, regler samt respekt och ömsesidigt förtroende. För att komma till rätta med situationen krävs att skolan fortsättningsvis arbetar strukturerat och kraftfullt och åtgärdar de brister som Skolinspektionen konstaterat. Det är viktigt att rektorn och skolans personal gemensamt analyserar vad som brister och låter analysen ligga till grund för de åtgärder som behöver vidtas. I detta arbete behöver rektorn ta ett tydligt ledningsansvar. Det är också viktigt att Lövångersskolan i sin likabehandlingsplan dokumenterar sin utvärdering av genomförda insatser.

Lövångersskolan redovisar att flertalet elever de senaste åren nått målen för utbildningen. Officiell statistik visar att andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen år 2011 var något högre än riket. Samma år var meritvärdet 214,2 jämfört med rikets 210,6. Alla elever nådde målen i alla ämnen förutom i matematik och fysik.

Vidare framgår att alla elever i årskurs 5 nått målen i alla ämnen år 2011. Enligt rektorn är det dock inte tydligt hur dessa resultat tagits fram. För årskurs 3 redovisas att måluppfyllelsen i svenska och matematik försämrats jämfört med tidigare år. I skolans dokumenterade kvalitetsarbete saknas dock en sammanställning och analys av kunskapsresultaten i svenska, svenska som andra språk och matematik i årskurs 3 och i alla ämnen i årskurs 5. Det saknas också en tydlig sammanställning och utvärdering av förskoleklassens måluppfyllelse. Skolan behöver därmed komplettera med viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna bedöma och ta ställning till vilka åtgärder som behövs för att nå ökad måluppfyllelse. Det är också viktigt att analyser och slutsatser som underlag för åtgärder förbättras.

En förutsättning för att kunna göra sammanställningar på skolnivå är att lärarna i större utsträckning dokumenterar den uppföljning och utvärdering de gör av elevernas kunskapsutveckling och att detta görs i samtliga ämnen och utifrån de nationella kursplanernas kunskapskrav. Brister i lärarnas bedömning kan exempelvis medföra att alla elever som är i behov av särskilt stöd inte alltid identifieras.

I intervjuer framkommer att flera elever i årskurs 9 inte kommer att nå målen i alla ämnen innevarande läsår vilket medfört att resurser för särskilt stöd har behövt omfördelas. Som ett led i kvalitetsarbetet är det viktigt att även på skolniveån följa upp och analysera effekterna av arbetet med särskilt stöd. Arbetsgången för särskilt stöd håller på att implementeras men är inte fullt ut förankrad hos samtlig personal. Det är Skolinspektionens bedömning att rektorn behöver tydliggöra rutiner och arbetsgång i arbetet med särskilt stöd samt att de olika delarna i processen följs upp och utvärderas.

Avslutningsvis kan Skolinspektionen konstatera att det vid Lövångerskolan sker olika insatser för att utveckla undervisningen. Exempelvis pågår ett aktivt arbete med att implementera nya styrdokument, det sker ett kontinuerligt arbete med mål- och bedömningsfrågor samt utveckling av undervisningens innehåll. Utvecklingsarbetet är samarbetsinriktat och i många frågor arbetar skolan utifrån ett 1–16 årsperspektiv.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Lövångersskolan i Skellefteå kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att senast **den 2 november 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Utbildningen är inte fullt ut systematiskt inriktad på målen i läroplanen eller övriga författningsbestämmelser.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- All undervisning ska planeras och genomföras i enlighet med Lgr 11. (1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11).

Trygghet och studiero

Skolmiljön i Lövångerskolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Skolan måste systematiskt följa upp, utvärdera och dokumentera arbetet med trygghet och studiero för att säkerställa effekten av vidtagna åtgärder (4 kap. 4 och 6 §§ skollagen).
- Elevers eventuella behov av särskilt stöd måste utredas (3. kap 8 § skollagen).
- Rektorn måste se till att ordningsregler är framtagna under medverkan av eleverna och se till att reglerna följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).
- Skolenhetens plan mot kränkande behandling ska ange hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (6 kap. 8 § skollagen).
- Planen ska ha rutiner för när en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av vuxen (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Skolans arbete med särskilt stöd följer inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- All personal måste veta när och till vem anmälan om behov av särskilt stöd ska ske till (3 kap. 8 § skollagen).

- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).
- Skolan ska utreda om det finns elever med annat modersmål än svenska som är i behov av studiehjälp på modersmålet och i förekommande fall ge ett sådant stöd (5 kap. 4 § skolförordningen).
- Rektorn ska se till att beslut om särskild undervisningsgrupp ska föregås av utredning samt beslut om åtgärdsprogram (3 kap. 9–11 §§ skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som skolan behöver genomföra för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Lärarna regelbundet ska utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån läroplanens respektive kursplanens krav som finns i varje ämne (Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg).
- Skolans insatser för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt ska framgå av den individuella utvecklingsplanen (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolens nivå.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ska följa upp, sammanställa och analysera måluppfyllelsen i förskoleklass och årkurs 3 och 6 (4 kap. 4,6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

- Rektorn ska analysera måluppfyllelsen i grundsärskolan (4 kap. 4,6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn ska sammanställa och analysera arbetet med särskilt stöd på skolenhetsnivå (4 kap. 4,6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2,8 Rektorns ansvar)

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn vid Lövångerskolan ska ha rektorsansvar för de elever i förberedelseklassen som har sin klasstillhörighet vid Lövångerskolan (2 kap. 9 § skollagen)

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Utbildningen är inte fullt ut systematiskt inriktad på målen i läroplanen eller övriga författningsbestämmelser.

Motivering:

Enligt skollagen ska för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag.

Vid skolan sker olika utvecklingsinsatser för att implementera nya läroplanen i utbildningen. Av intervju med lärare framkommer dock att elevernas kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp, utvärderas och dokumenteras med utgångspunkt i kursplanernas krav i all ämnen och årskurser. Enligt lärare i de yngre årskurserna planeras, genomförs och bedöms vissa ämnen utifrån den tidigare läroplanen (Lpo 94).

Författning:

1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolmiljön i Lövsångersskolan präglas inte av trygghet och studiero.

Vid skolan bedrivs inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn eller en lärare får också enligt skollagen vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Vidare ska det finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på skolenheten. Enligt skollagen ska även huvudmannen se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare ska det på skolenheten finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Vid tillsynen framkommer att Lövångerskolan har och har haft problem med bråk, kränkningar, skadegörelse och bristande studiero i de äldre årskurserna. Det framkommer av intervjuer och dokumentation.

Intervjuer och dokumentation visar att skolan på olika sätt arbetar för att komma tillrätta med rådande situation. Innan Skolinspektionens besök inträffade en allvarlig incident vid skolan och där rektorn omedelbart vidtog disciplinära åtgärder för att säkerställa elevernas trygghet och studiero. Rektorn fattade beslut om att tillfälligt stänga delar av skolan. Pedagogiska stödåtgärder har vidtagits efter händelsen. Skolan har också fått hjälp av kommunens pedagogiska stödteam. Enligt rektor och personal anmäldes ett sådant stödbehov i början av hösten. I intervju med elever uppges att lärare och elever efter händelsen gemensamt talat om situationen på skolan och att detta känts bra. Enligt eleverna har skolan tidigare "lagt locket på". Av intervjuer och dokumentation framgår också att skolan kontinuerligt genomför aktiviteter med syfte att stärka gemenskap, självkänsla, respekt och trygghet bland eleverna. Trots vidtagna åtgärder visar tillsynen att skolan inte lever upp till författningarnas krav avseende trygghet och studiero.

Ordningsregler finns vid skolenheten men i elevintervjun framgår att alla inte känner till dessa och att de inte tycker att det händer så mycket när reglerna inte följs. Vidare uppger de att det är vanligt att elever kommer försent till lektioner och skolkar. Detta bekräftas också i intervju med rektor och personal. Personal beskriver i intervju att "det är svängdörrar i klassrummet".

Enligt intervju med elever, personal och rektor förekommer kränkningar mellan elever och skadegörelse vid skolan. Det framgår att skolan haft dessa problem under en längre tid. Personal och rektor uppger också att det förekommer hot och kränkningar mot personalen. Vidare finns enligt intervjuer brister i förtroendet mellan elever och vuxna. Personal uppger i intervju att det finns elever som känner ilska gentemot lärare.

Tillsynen visar på brister i skolans systematiska uppföljning och utvärdering av arbetet med normer och värden. Skolinspektionen kan konstatera att skolan genomfört olika insatser för att främja arbetet med värdegrunden och förebygga och förhindra kränkningar. Arbetet har dock inte gett resultat fullt ut. Av dokumentation som Skolinspektionen erhållit och i intervjuer framgår att fördjupade analyser och förslag på konkreta åtgärder varit bristfälligt. Personal uppger i intervju att det är "svårt att sätta fingret på" vad problemen beror på. Enligt rektor finns elever som man tidigare sett haft problem men där utredningar om elevers eventuella stödbehov inte genomförts.

I sin likabehandlingsplan har skolenheten inte heller dokumenterat sin utvärdering av föregående års insatser. Planen saknar därtill rutiner om en elev anser sig vara utsatt för kränkningar från en vuxen.

Brister avseende regler, trygghet och studiero, samt respekt och ömsesidigt förtroende framgår också i Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 och 9, personal och föräldrar. Dessa frågeområden har överlag lägre resultat än övriga skolor i enkätomgången.

Skolinspektionens bedömning är att trots vidtagna åtgärder måste skolan arbeta vidare för att uppfylla författningarnas krav. För att komma tillrätta med situationen krävs att skolan arbetar strukturerat och kraftfullt för att säkerställa trygghet och studiero för alla elever. Det är viktigt att rektorn och skolans personal gemensamt analyserar vad som brister och låter analysen ligga till grund för de åtgärder som behövs. I detta arbete behöver rektorn ta ett tydligt ledningsansvar.

Författning:

3 kap. 8 § skollagen, 4 kap. 4 och 6 §§ skollagen, 5 kap. 5,6 och 24 §§ skollagen, 6 kap. 8 § skollagen, Lgr 11 avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande/Lpo 94, avsnitt 1, God miljö för utveckling och lärande.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolans arbete med särskilt stöd följer inte författningarnas krav.

Motivering:*Arbetsgång särskilt stöd*

Av skollagen framgår att det ska anmälas till rektor i de fall då det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter. Rektor har ansvar för att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska eleven ges sådant och ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektor. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektor i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Av åtgärdsprogrammen ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp.

I arbetet med särskilt stöd följer Lövsångerskolan Skellefteå kommuns nya elevhälsaprocess, vilken utgår från skollagens intentioner. Av intervjuer med rektor och personal framgår dock att rutiner och ansvarsfördelning i arbetsgången inte är tydliga för samtlig personal. Exempelvis framkommer olika

uppfattningar om när och till vem anmälan ska ske när personal befarar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Intervjuer visar också att personalen har olika uppfattning om hur elevhälsans resurser ska användas. Vidare framkommer i intervju med rektorn att skolan haft en bristande kontinuitet bland den personal som arbetat i stödverksamheten. Tillgången till kurator uppges fortfarande vara begränsad. Intervjuer och dokumentation visar också att det inte är tydligt för alla hur ofta och på vilket sätt insatta åtgärder ska följas upp.

Att rutinerna i arbetet med särskilt stöd inte fullt ut fått genomslag märks också i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av. I dessa framgår inte alltid vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektorn vid Lövångerskolan behöver tydliggöra rutiner och arbetsgång i arbetet med särskilt stöd.

Utredning av elevers behov

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska elev ges sådant.

Av intervju med rektor framkommer att inga elever på skolan får studiehandledning på modersmål. Skolan har ett flertal elever som nyligen anlänt till Sverige. Enligt lärare och rektor finns behov av studiehandledning men några utredningar har inte genomförts. Som skäl anges bristande tillgång på personal i kommunen.

Skolinspektionens bedömning är att rektorn ska se till att utreda om det finns elever med annat modersmål än svenska som är i behov av studiehandledning på modersmålet och i förekommande fall ge sådan studiehandledning.

Enligt skollagen får, om det finns särskilda skäl, det särskilda stödet ges i en annan undervisningsgrupp än den som eleven tillhör. Behoven ska då utredas och åtgärdsprogram upprättas. I intervju med rektor och personal framkommer att samtliga nyanlända elever i årskurserna 6–9 börjar sin skolgång i förberedelseklass. Eleverna går i förberedelseklassen under ett år innan eleverna övergår till sin grundskoleklass. Några utredningar av elevernas individuella behov och eventuella behov av stödåtgärder har inte gjorts.

Skolinspektionen vill klargöra att en förberedelseklass måste ses som en särskild undervisningsgrupp. Det är viktigt att framhålla att det är en individuell bedömning som ska göras för varje elev. Det är också angeläget att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp begränsas i tid samt att skolan långsiktigt planerar för elevens framtida skolgång i den ordinarie verksamheten.

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassning av studie-
gången kan inte göras utifrån en generell bedömning av en grupp elever.

Författning:

5 kap. 4 § skolförordningen, 3 kap. 8–11 §§ skollagen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som skolan behöver genomföra för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering:

Bedömning av elevernas kunskaper

Enligt läroplanen ska lärarna regelbundet utvärdera elevernas kunskaper i samtliga ämnen utifrån läroplanens/kursplanernas krav.

Vid skolan sker olika utvecklingsinsatser för att implementera nya läroplanen i utbildningen. Av intervju med lärare framkommer dock att elevernas kunskapsutveckling inte alltid systematiskt följs upp, utvärderas och dokumenteras med utgångspunkt i kursplanernas krav i alla ämnen och årskurser. Enligt lärare i de yngre årskurserna planeras, genomförs och bedöms vissa ämnen fortfarande utifrån den tidigare läroplanen (Lpo 94).

Att tidigt och systematiskt följa och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella kraven i kursplanerna utgör, enligt Skolinspektionen, ett viktigt underlag för att kunna vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. Lika så är kunskapsuppföljning i samtliga ämnen utgångspunkten för att kunna ge den information som en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen ska förmedla.

Individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanerna. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Lövångerskolan använder ett digitalt stöd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (IUP) som är gemensam för Skellefteå kommun. I den framåtsyftande delen finns rubriker där det ska framgå vad skolan ska göra och vad eleven och vårdnadshavare kan göra.

Lövångerskolan upprättar individuella utvecklingsplaner för alla elever i samband med utvecklingssamtalen. I de planer som Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid skolans insatser för att eleven ska nå målen. Det finns också exempel på insatser som skolan ska ta ansvar för som är av generell karaktär som att "påminna X om hans mål" och "ta fram teknikmaterial". Detta speglar inte hur undervisningen ska stödja elevens utveckling och får också till följd att insatserna är svåra att utvärdera. En IUP ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Skolans ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för. Elever uppger också i intervju att informationen i de skriftliga omdömena är svår att förstå. Även lärare tycker att de skriftliga omdömena inte ger tydlig information till elever och föräldrar om elevernas kunskapsutveckling.

Skolinspektionens bedömning är att det i de individuella utvecklingsplanerna måste framgå vilka insatser som skolenheten behöver genomföra för att eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning:

Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg/Lpo 94 2.7 Mål och riktlinjer, bedömning och betyg). (Med Läroplan för grundskolan 2011?).

10 kap. 13 § skollagen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ansvarar också för att kvalitetsarbetet dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Skellefteå kommun har ett gemensamt system för sitt kvalitetsarbete med en tydlig struktur i olika steg av kommunens planerings- och uppföljningsarbete.

I skolans dokumenterade kvalitetsarbete redovisas prioriterade målområden för läsåret 2010/11. Dessa är indelade i läroplansområden som normer och värden, kunskaper, elevens ansvar och inflytande samt uppföljning av studieresultat. Analyser och slutsatser som underlag för fortsatta utvecklingsområden är dock ofta begränsade. Det finns också områden som saknar åtgärder för utveckling.

Av dokumentstudier och intervju med rektorn framgår att skolan i sitt dokumenterade kvalitetsarbete följer upp och analyserar resultaten av de nationella ämnesproven för årskurs 9. Vidare redovisas måluppfyllelsen och en analys av resultaten för årskurs 9.

I årskurs 3 redovisas och analyseras resultaten av nationella ämnesprov. Det saknas dock en sammanställning och utvärdering av måluppfyllelsen år 2011 i varje ämne i årskurs 5 och i årskurs 3 i svenska, svenska som andra språk och matematik. Rektorn bekräftar att den systematiska kunskapsuppföljningen i dessa årskurser på skolenhetsnivå varit bristfällig. Vidare saknas en tydlig sammanställning och utvärdering av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklassen, samt en analys av måluppfyllelsen för grundsärskolan.

Det är även viktigt att på skolenhetsnivå följa upp på vilket sätt särskilda stödresurser används och vilka effekter de har för ökad måluppfyllelse. Skolan saknar en sådan strukturerad utvärdering. I det arbetet är det angeläget att följa upp varje steg i arbetsgången kring elever i behov av särskilt stöd.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektorn i större utsträckning behöver följa upp, utvärdera och dokumentera skolans verksamhet som underlag för förbättringsinsatser. Rektorns roll är att leda detta kvalitetsarbete och initiera de förändringar som krävs.

Författning:

4 kap. 4,6 §§ första stycket skollagen.

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.8 / Lpo 94, avsnitt 2.8
Rektorns ansvar.

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning:**

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor.

I intervjuer framkommer vidare att rektor vid Lövångerskolan inte har något rektorsansvar för de elever i förberedelseklassen som har sin tillhörighet i Lövångerskolan. I stället finns i kommunen en rektor som har ansvar för samtliga förberedelseklasser. Då en förberedelseklass inte kan ses som en skolenhet är detta inte förenligt med skollagen. Se vidare bedömningsområde, Särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att ledningsansvaret för elever som har sin tillhörighet i Lövångerskolan men som undervisas i förberedelseklass måste åtgärdas enligt skollagens krav.

Författning:

2 kap. 9 § skollagen.

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

För grundskolans årskurs 9 visar officiell statistik att andelen elever som nått målen i alla ämnen år 2011 ligger något högre än rikets nivå (81,8 respektive 77,3 procent). Under de senaste fem åren har måluppfyllelsen varierat mellan 75,9 och 87,9 procent. Det bör noteras att elevunderlaget för årskursen är begränsat. Det genomsnittliga meritvärdet visar på en positiv utveckling och har under den senaste femårsperioden varierat mellan 196,5 och 214,2. År 2011 var meritvärdet 214,2 jämfört med rikets 210,6. Enligt betygsstatistiken når alla elever målen i alla ämnen utom i matematik och fysik. Vidare framgår att flertalet elever ligger på nivån Godkänt i ämnena matematik, musik, kemi, religion och samhällskunskap. Inga elever når högsta betyg i musik och få elever når högsta betyg i exempelvis religion och samhällskunskap.

Då elevunderlaget är begränsat går det inte att utläsa andel behöriga elever till de olika gymnasiala programmen läsåret 2011.

På Skolinspektionens begäran redovisar Lövångerskolan måluppfyllelsen för årskurs 3 och 5 under en treårsperiod. Måluppfyllelsen för årskurs 3 visar att 79,6 procent av eleverna nådde målen i svenska och i matematik. Resultaten visar på en försämring jämfört med tidigare år. Vidare redovisas resultaten av de nationella ämnesproven för åren 2009-2011. Även dessa resultat visar på en försämring över tid. Enligt skolans resultatredovisning för årskurs 5 nådde alla elever målen i alla ämnen år 2011. Enligt intervju med rektorn är det inte tydligt hur dessa resultat tagits fram. Åren 2009 och 2010 nådde eleverna målen i alla ämnen förutom i svenska, matematik och engelska. Skolan redovisar också resultaten av de nationella ämnesproven tidsperioden 2008-2010. I engelska, svenska och matematik varierar andelen elever som nått kravnivån för godkänt mellan 72 och 100 procent. Resultaten i ämnesprovet matematik visar på försämrade resultat under en treårsperiod.

Lövångerskolan redovisar ingen tydlig dokumenterad sammanställning och utvärdering av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklassen.

Skolinspektionens bedömning är att alla elever vid Lövångerskolan inte ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Värdegrundsresultat

Enligt rektorn utgör värdegrundsarbetet ett levande inslag i skolans vardag och att relationen mellan barn och vuxen är god. Intervjuer och dokumentation visar att skolan genomför olika aktiviteter och åtgärder för att främja en god skolmiljö. Exempel på insatser är fadderverksamhet, värderingssamtal, gemensamma aktiviteter och samarbete med fritidsgård, socialtjänst och polis. Under hösten har också samarbete skett med Migrationsverket avseende främlingsfientlighet. Skolan har ett likabehandlingsteam, där rektorn ingår, som arbetar för att kartlägga elevers trygghet och trivsel och identifiera riskområden för kränkande behandling. Arbetet följs bland annat upp via årliga trivselenkäter. Resultatet av värdegrundsarbetet beskrivs i skolans kvalitetsarbete.

Trots skolans insatser visar både dokumentation och intervjuer på brister vad gäller elevers trygghet och studiero. Rektorn beskriver att skolan har och har haft svårigheter med elever i de äldre årskurserna då det finns elever som inte respekterat andra elever och skolans material. Intervjuer med både personal och elever bekräftar denna situation. Det framgår att skolan under en längre tid haft problem med kränkningar, hot mot personal, bristande studiero, och skadegörelse. Vidare framgår att det skett grova kränkningar gentemot elever från andra länder. Enligt intervjuade elever finns ett vi och dem mellan nyanlända och andra elever. Intervjuer visar också på brister i förtroendet mellan elever och personal. Skolinspektionens enkäter som bland annat omfattar frågor om regler, studiero, respekt och ömsesidigt förtroende visar att resultaten övervägande ligger lägre än jämförbara skolor i enkätomgången.

För att komma tillrätta med situationen krävs att skolan fortsättningsvis arbetar strukturerat och kraftfullt och åtgärdar de brister som Skolinspektionen konstaterat.

Beskrivning av Lövångersskolan

Vid Lövångersskolan bedrivs under läsåret 2011/2012 undervisning för elever i förskoleklass samt grundskola och grundsärskola årskurserna 1–9. I skolans lokaler finns även fritidshem. Skolan har 167 elever varav 2 elever i grundsärskolan. I förskoleklassen går 23 elever. Eleverna är organiserade i åldershomogena klasser med ett elevantal som varierar mellan 12–23 elever. Personalen är organiserad i 3 arbetslag.

Bedömningen av fritidshemmets verksamhet redovisas i ett separat beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Annacarin Nilsson och Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Anna Davis
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i beslutet grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anled-

ning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).